

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Технології захисту природно-заповідних територій

спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Захист довкілля та раціональне природокористування	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Чуприна Юлія Юріївна

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист рослин;
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія
Вчене звання - немає
Досвід роботи – більше 5 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 10 навчально-методичних розробок;
співавторка 8 навчальних посібників;

- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380507057016	електронна пошта	rybchenko_yuliya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	надання здобувачам базових знань з науково-теоретичних засад заповідної справи та особливостей організації заповідної справи в Україні у порівнянні з міжнародними підходами та нормами
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120): 14 годин лекції, 18 годин практичні заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

ЗК.05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ФК.06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій.
ФК.03. Здатність планувати, проектувати та контролювати параметри роботи окремих видів обладнання, техніки і технологій захисту навколишнього середовища.

Програмні
результати
навчання

ПР.01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.
ПР.04. Обґрунтовувати рішення направлені на мінімізацію екологічних ризиків господарської діяльності на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях.
ПР.13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.
ПР.14. Проектувати системи і технології захисту навколишнього середовища.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ

Лекція 1.	Науково-методологічні засади технологій захисту природо-заповідних територій	ПЗ 1	Класифікація природно-заповідного фонду України. Міжнародна класифікація природно-заповідних територій	Самостійна робота	<p>Науково-історичні передумови розвитку заповідної справи.</p> <p>Етапи розвитку заповідної справи.</p> <p>Історія природно-заповідної справи.</p> <p>Ідеології й теорії природно-заповідної справи.</p> <p>Сучасна наука заповідної галузі в Україні.</p> <p>Теорія острівної біогеографії в заповідній справі.</p> <p>Сучасні природоохоронні концепції.</p> <p>Біорізноманіття як основа заповідної справи.</p>
Лекція 2.	Формування мережі природо-заповідних територій	ПЗ 2	Геоecологічні принципи і правила територіальної організації природо-заповідних територій		
Лекція 3.	Червоні книги в системі збереження біоландшафтного різноманіття	ПЗ 3	Червона книга України. Зелена книга України		
Лекція 4.	Механізм забезпечення міжнародно-правової охорони природо-заповідних територій	ПЗ 4	Всеєвропейська екологічна мережа. Загальні положення щодо створення національної екологічної мережі		

МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСНОВНИХ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Лекція 5.	Правовий режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду	ПЗ 5	Проектування територій та об'єктів природно-заповідного фонду	Самостійна робота	<p>Європейські охоронні ландшафти в Україні.</p> <p>Стан розбудови регіональних екомереж України.</p> <p>Організація процесу виявлення територій, придатних для оголошення територіями та об'єктами природно-заповідного фонду.</p> <p>Режим збереження екосистем на заповідних територіях.</p> <p>Стан природно-заповідного фонду Харківської області.</p>
Лекція 6.	Особливості функціонування основних об'єктів ПЗФ у світі та в Україні	ПЗ 6	Природні заповідники: статус, завдання і особливості охорони		
		ПЗ 7	Національні парки: функції, завдання та основні типи. Відбір території для створення національного парку		
		ПЗ 8	Регіональні ландшафтні парки. Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища		
Лекція 7.	Економічні аспекти управління природно-заповідним фондом України	ПЗ 9	Екологічне оподаткування й інвестування територій та об'єктів природно-заповідного фонду		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Андронов В.А. Заповідна справа [Текст] : навчал. посібник / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. Х.: НУЦЗУ, 2018. 204 с.
2. Гринчишин Н.М. Природно-заповідна справа [Текст] : навчал. посібник / Н.М. Гринчишин. – Львів: ЛДУБЖД, 2012. 224 с.
3. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи [Текст] : навчал. посібник для студентів спеціальності «Екологія та охорона навколишнього середовища» / Ю.М. Грищенко – Рівне: Вид-во РДТУ, 2000. 234 с.
4. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа. Підручник / Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2024. 392 с
5. Решетюк О.В. Заповідна справа: теорія та практика : навч.-метод. посіб. Ч. 2 / О.В. Решетюк. Чернівці: ЧНУ, 2008. 232 с

Методичне забезпечення

1. Охорона та захист природних ресурсів : метод. вказівки до виконання практич. робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заоч. форм навч. спец. 103 Науки про землю ; Держ. біотехнол. ун-т; уклад.: Ю.Ю. Чуприна, Л.В. Головань, О.В. Коляда. Харків, 2023. 76 с.
2. Бургаз О.А., Грудєв П.Х., Кур'янова С.О. Заповідна справа: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2022. 150 с.
3. Заповідна справа. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності 101 «Екологія» денної та заочної форм навчання / [упоряд. Федонюк В.В., Федонюк М.А.] Луцьк: Луцький НТУ, 2020. 88 с.
4. Давидюк Ю.В., Давидова І.В. Методичні рекомендації призначенні для проведення практичних робіт та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Заповідна справа» для студентів освітнього рівня «Бакалавр» денної форми навчання із спеціальності 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Житомир, ЖДТУ, 2019. 70 с.
4. Сербенюк Г.А. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт із дисципліни «Заповідна справа» для студентів очної, заочної та дистанційної форм навчання за спеціальністю 101 «Екологія». Київ, 2023. 134 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.